

DOMOV JESENE ŽIVOTA

www.domovjesenezivota.eu

J E Š E N Á Č Í K

č. 1 / 2024

občasník klientů a zaměstnanců

Redakčná rada : kolektív zamestnancov sociálneho úseku

Na všetky fotografie uverejnené v občasníku máme súhlas dotknutých osôb.

Materiál je čerpaný aj z internetu.

Milí klienti,

začína jar, pre niektorých najkrajšie obdobie roka. Celá príroda sa čo nevidieť bude obliekať do pestrofarebného rúcha. Všetko zakvitne a naše srdcia sa naplnia radosťou. Prví poslovia jari sa už derú na svet, aby prenechali štafetu ďalším kvetom a stromom. Ich vôňa bude lákať na prechádzky do prírody. Aj tieto jarné symboly života svojím šatom prispievajú snáď k lepšej nálade.

O niekoľko dní vyvrcholí pôstne obdobie veľkonočnými sviatkami.

Dovoľte, aby som vám pri tejto príležitosti zaželala veselú veľkú noc týmto vinšom:

Nie je to klam, ani čary sú tu krásne sviatky jari.
Naplní sa láskou, pokojom každúcke srdce, každý dom!
Budte verní starým zvykom nech šibe len korbáčikom.
By jemný dotyk korbáča, vám líce slzou nezmáchal.
Kto rozum má – pochopí, slabučko vodou pokropí.
Pre všetkých dobrých šibačov chystajte misu koláčov.
Ešte víno nie však moc, tak veselú Veľkú noc!

**V mesiaci marec si
pripomenieme
Deň žien
a v máji Deň matiek.**

Žena je ako kvetina, silná a
krehká zároveň. Vie rozžiariť
úsmev na perách i poškríabať
svojimi trnmi. Keď ju zahrnú
láskou a starostlivosťou,
rozkvitne nádhernými kvetmi.
Keď na ňu zabudnú, uschne.
Prajem nám, aby DJŽ zakvitol
pestrou lúkou.

**Všetkých
vás pozdravujem.
Využite počas
nastávajúcich
dní aktivity, ktoré sú pre vás nachystané
a prežívajte pekné a pokojné jarné dni.**

Mama to je anjel, ktorý na
zemi žije,
mama to je krásna dáma,
vďaka ktorej mi srdce bije.
Moja mama skvelá je, aj
modré z neba mi dá,
vážim si ju, ctím si ju, nie každý
totiž mamu má.
Mama, ďakujem Ti za úsmev,
ktorý mi dávaš,
ďakujem Ti, že si pri mne a
ľúbiť ma neprestávaš.
Na záver už len tieto slová:
som veľmi šťastná/ý,
že si práve moja!

Još!

Zo zbierky básní

Tesal som z kameňa

Tvoje ramená, keď si spala
maľoval Tvoje obrazy, spala si.
Už toľko storočí hľadím ti do očí.
Stratím ňa, opäť hľadám, keď sa vrátim
Ty spíš, stále spíš.
Bol som už tulákom, pirátom, sochárom
maliarom, alchymistom, kňazom aj
kráľom.
Vždy tým, čo hľadá „všetko“,
nespokojný s málom.
Dnes nie ten, čo včera, zajtra nie ten,
čo dnes.
Som začiatok –
s Tebou som začiatok – aj koniec.
Prosím Ťa prebud' sa.
„Svetelný svit“ svoju Kráľovnú chyť
a čítaj mi z očí.
že Tebou začalo kozmické divadlo,
mnou sa končí.
Že „Ten kto tvoril“ len raz vdýchol až
potom polil.
To čítaj mi z očí, „čítaj“ mi z očí.
Niet času, toho klamu, čo sa točí.
Tvári sa, že sa točí.
autor: p. Rudolf F., Pavilón B.

Kamienok

Mám malý kamienok,
kamienok spomienok.
Keď si Ťa chcem vrátiť,
stačí mi ho hľadiť.
autor: Romča, Pavilón B.

Ako vidíme my jar

Tulipán, narcis,
kvetý všetky rozkvitnú,
v Dúbravke na kopci,
kde láska zemou krúti.
Slniečko svoje lúče na nežných
plášťoch rozlieva
a snežienky vo víchrici
svoj tanec nikdy nezastavia.
autor: kolektív na kávičkárni, Pavilón B.

Syn prekvapil zaneprázdneného otca

Jedného dňa prišiel chlapec za svojím zaneprázdneným otcom a spýtal sa ho, „Otec, môžem sa ťa na niečo spýtať?“ Otec zdvihol hlavu, upriamil pozornosť na syna a odpovedal: „Áno, jasné synak, pýtaj sa.“ A syn mu položil otázku: „Oci, koľko zarobiš v práci za hodinu?“ Otca táto otázka znepokojila a bolo vidieť, že má nahnevaný výraz v tvári. Synovi na to odpovedal: „Do toho ťa nič synak môj. A prečo sa ma vlastne na to pýtaš?“ Syn odpovedal: „Chcem len vedieť. Prosím ťa povedz mi koľko zarábaš na hodinu.“ Po dlhom rozmýšľaní mu otec nakoniec odpovedal: zarobím 10€ za hodinu.“ Syn sklonil hlavu a zosmutnel, no v tom mu prebehla hlavou myšlienka a spýtal sa otca znova: „Otec, požičal by si mi prosím ťa 5€?“ Otec mu na to veľmi nahnevane odpovedal: „Ak si chceš požičať peniaze len preto, lebo si chceš kúpiť nejakú hlúpu hračku, alebo nejaký nezmysel, tak utekaj do

izby a porozmýšľaj nad tým, prečo si taký sebecký. Tvrdo pracujem každý deň, aby som zarobil peniaze a ty ich chceš bezhlavo míňať.

Chlapec zosmutnel ešte viac, sklonil hlávku a potichučky odkráčal do svojej izby. Otec si sadol, začal premýšľať nad chlapcovou otázkou a čím viac nad ňou rozmýšľal, tým viac

sa naňho hneval. Ako si dovoľuje pýtať sa ma také otázky a ešte k tomu pýtať si peniaze na nejaké hračky. Po hodine sa otec upokojil a začal sa cítiť previnilo, že bol na svojho syna až príliš tvrdý. Začal premýšľať na čo môže potrebovať peniažky. Napadlo ho, že ich možno potrebuje na niečo sùrne. Otec sa vybral do izby za synom, otvoril dvere a spýtal sa ho, či môže vstúpiť do vnútra. Synovi sa rozžiarili oči a s úsmevom odpovedal, že môže. Otec povedal synovi: „Prepáč, bol som na teba veľmi prísny, mal som v práci ťažký deň a preto som na teba kričal. Rozhodol som sa, že ti tie peniažky požičiam.“ A dal mu peniaze. Chlapec sa nesmierne potešil a začal skákať od radosti. Keď sa upokojil, vytiahol z pod postele svoje úspory a začal rátať. Otec zbadal, že syn má už nejaké peniaze a v tom sa ho spýtal: „Prečo si chcel odo mňa požičať peniaze, keď už nejaké úspory máš? Na to mu syn odpovedal: „Lebo som nemal dosť a teraz už mám. Oci, spolu mám už 10€. Môžem si kúpiť hodinu tvojho času? Prosím ťa príď zajtra skôr z práce, chcel by som sa s tebou hrať, alebo sa s tebou aspoň navečerať.“ Otec zostal ohromený a zároveň veľmi zahanbený.

Prezidentské voľby 2024

Prvé kolo prezidentských volieb sa uskutoční v sobotu 23. marca 2024, prípadné druhé kolo bude 6. apríla.

Počas volebného moratória je zakázané šíriť akékoľvek informácie v prospech alebo neprospech kandidátov. Jeho cieľom je predísť ovplyvňovaniu. Moratórium začína platiť 48 hodín pred dňom volieb. Trvá až do zatvorenia volebných miestností, a teda do volebného dňa do 22.00 hod.

V súčasnosti je prezidentkou Zuzana Čaputová. Funkciu prezidenta vykonáva od 15. júna 2019. Voľby pozostávajú z dvoch kôl, ktoré od seba delia dva týždne. Zuzana Čaputová v druhom kole prezidentských volieb získala 58,4 percenta voličských hlasov. Vyhrala nad kandidátom Marošom Šefčovičom (v súčasnosti zastáva funkciu eurokomisára), ktorý v druhom kole získal len 41,6 percenta hlasov.

Volebné obdobie prezidenta trvá päť rokov. Ďalšie voľby Slovensko teda čakajú v roku 2029. Nového prezidenta si síce Slovensko zvolí na jar 2024, no svojej funkcii sa ujme až v júni. Súčasnej prezidentke Zuzane Čaputovej končí mandát 15. júna 2024. Podľa Ústavy Slovenskej republiky sa novozvolený kandidát ujme funkcie zložením sľubu pred parlamentom do rúk predsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky napoludnie v deň, v ktorom končí volebné obdobie jeho predchodcu.

Na zvolenie za prezidenta potrebuje kandidát získať nadpolovičnú väčšinu platných hlasov. Ak ich ani jeden v prvom kole nezíska, do 14 dní sa uskutoční druhé kolo volieb. Do toho postupujú dvaja kandidáti, ktorí získali v prvom kole najvyšší počet hlasov.

Prezident patrí spolu s vládou medzi výkonné zložky štátnej moci. Jeho kompetencie sú zakotvené v šiestej hlave Ústavy Slovenskej republiky. Medzi jeho hlavné úlohy patrí podpisovanie zákonov a s tým spojené právo vetovať ich. Môže ich vrátiť Národnej rade Slovenskej republiky spolu s pripomienkami, a tá je povinná o nich opäť hlasovať. Prezident tiež zvoláva ustanovujúcu schôdzu Národnej rady.

Kandidáti do 1. kola prezidentských volieb

Andrej Danko
Slovenská národná strana

Patrik Dubovský
Nezávislý

Krisztián Forró
MAĎARSKÁ ALIANCIA

Štefan Harabin
Nezávislý

Ivan Korčok
Nezávislý

Róbert Švec
Slovenské Hnutie
Obrody

Marian Kotleba
ĽSNS

Ján Kubiš
Nezávislý

Igor Matovič
Hnutie Slovensko

Milan Náhlík
Nezávislý

Peter Pellegrini
HLAS – sociálna
demokracia

Snežienka ako liečivá rastlina?

Jedným z neklamných poslov nadchádzajúcej jari je určite snežienka (*Galanthus nivalis*). Prvé snežienky potešia oko i dušu človeka, utrápeného dlhou zimou. Ale že by bola snežienka liečivou rastlinou? No, pravdu povediac snežienka skutočne nie je liečivou rastlinou v takom zmysle, v akom sa tento výraz bežne používa. Vedci však zistili, že alkaloid galantamin, ktorý sa nachádza v cibulkách snežienok (i niektorých ďalších rastlín, napríklad bledulí či narcisov), predstavuje účinnú látku, ktorá môže prispieť k zmierňovaniu príznakov Alzheimerovej nemoci. Galantamin môže pôsobiť ako tzv. kognitívum, teda látka, zlepšujúca pamäť. Použitie galantaminu však malo donedávna jeden háčik. Pretože snežienky sú chránenou rastlinou, bola izolácia galantaminu z ich cibuliek problematická a narážala na odpor ochrancov prírody. Až keď sa podarilo zvládnuť syntetickú výrobu galantaminu, otvorila sa cesta pre použitie tejto látky na spomaľovanie a zmierňovanie príznakov Alzheimerovej nemoci.

Ako prekonať jarnú únavu? Chôdzou v prírode!

Je všeobecne známe, že už dvadsať minút chôdze denne má výrazne pozitívne účinky na zdravie človeka. Pravidelná chôdza ovplyvňuje nielen telesnú kondíciu a imunitný systém, ale aj psychický stav človeka smerom k lepšiemu, preto by nemala chýbať ani v dennom programe seniorov.

Staroba nie je choroba a **aj vyšší vek si možno spríjemniť rôznymi aktivitami**, ktoré prospievajú zdraviu. Chôdza posilňuje činnosť srdca, kráčanie zrýchľuje tep a zlepšuje schopnosť srdca pumpovať krv. Vďaka chôdzi má človek pevnejšie svaly, vyššiu hustotu kostí a väčšiu pohyblivosť kĺbov.

Z tohto pohľadu je kráčanie vhodnejšie, než cvičenie drepov či výpadov, pretože stimuluje kosti a kĺby po celej dĺžke dolných končatín. A samozrejme, každý **pohyb pôsobí blahodarne aj na dýchací a tráviaci systém**. Chôdzou telo spaľuje kalórie, podporuje teda aj optimálnu hmotnosť a výdatne prospieva tiež psychike. Kráčanie znižuje v tele hladinu stresu, čo zlepšuje náladu aj spánok.

Tajomstvo dlhodobých vzťahov

Ľudia sa často pýtajú, aké je tajomstvo dlhodobých vzťahov.

Niektorí sebavedome povie „Láska“ a to je jeho jediná odpoveď.

Iný povie: „No láska robí vzťah šťastným miestom“...

Ale viete, čo robí vzťah pevným, viete, vďaka čomu skutočne vydrží roky?

Je to dôvera.

To je, keď spíte s vedomím, že niekto tam je, nech sa deje čokoľvek.

Je to vernosť.

Bez ohľadu na ľudí, ktorých stretnete, hlboko vo vnútri sa stále vidíte ako najkrajší.

Je to komunikácia.

To je, keď obaja viete, ako to dať von bez toho, aby ste boli nesprávne posúdení alebo nepochopení.

Je to kompromis.

Keď sa každý z vás snaží potešiť toho druhého, aj keď to nie je to, čo sa vám páči.

Láska je dôležitá.

Ale to nie je to, čo dokáže, že vzťah dlho vydrží.

Pýtali sa ma, či je silná...

A ja som povedal, že áno.

Bez váhania som odpovedal áno.

Pretože som videl, ako zdvíha svoje ťažké srdce zo zeme, aj keď vážilo tonu.

Pretože som ju sledoval, ako šplhala z dna, aj keď okolité steny boli strmé a stúpanie zradné.

Pretože som ju videl znovu a znovu vstávať a kráčať životom, aj keď bola unavená.

Vyčerpaná až na smrť.

Pretože som ju sledoval ako vydržala a pokračovala, aj keď na svojich pleciach niesla celú váhu života.

A oni mi povedali, že som to nepochopil, pretože oni mysleli na jej fyzickú silu a akú váhu dokáže niesť vo svojom náručí.

No nebol som to ja, kto nepochopil tú otázku o skutočnej sile.

Boli to oni.

To oni si neuvedomujú, že tie najťažšie veci, ktoré v sebe držíme a ťahajú nás nadol k zemi a tie najväčšie závažia, ktoré so sebou nesieme životom, sú veci, ktoré sa nedajú vidieť, pretože sú v našom vnútri.

História a vznik Veľkej noci

Pod tradičnými veľkonočnými zvykmi si dnes asi najčastejšie predstavíme oblievačku, šibačku, ak pôjdeme trochu hlbšie, tak si môžeme predstaviť aj vynášanie Moreny. Každý človek si spája veľkonočné sviatky s kresťanskou vierou. Avšak, ak si želáme tieto sviatky pochopiť podrobnejšie, tak málo ľudí vie, že treba ísť ešte hlbšie a hľadať v starších dejinách našej spoločnosti. Takže sa teraz na chvíľu vrátime v čase. V židovskej viere vychádzame z Paschu „Pesach“, kde židovské obyvateľstvo slávi tieto dni ako sviatok nekvasených chlebov. Trvá osem dní. Židovská Pascha je rodinný sviatok. Domovom týchto sviatkov je rodná strecha, teda obydlie človeka. Tu sa však skláňame k tomu, že prichádza jar, teda v prenesenom význame, dochádza k novému začiatku. Veľká noc sa, teda stáva aj sviatkom kresťanstva, nakoľko Ježiš a jeho apoštoli daný sviatok slávili spoločne, podľa vtedajších pravidiel a zásad.

U pôvodných starých Slovanov a príchodom kresťanstva dochádza k tomu, že mnohé sviatky sa prenášajú do kresťanstva. Slovania počas dnešných sviatkov hlavne vítali návrat jari. Lúčili sa so zimou, ktorá predávala žezlo prichádzajúcej jari. Naši predkovia v týchto časoch chodili na hroby svojich zosnulých, kde jedli a spoločne trávili s nimi čas. Verili, že pred sviatkami dochádza k spojeniu svetov, teda otvára sa nebo i peкло. Verilo sa, že v určitých obdobiach v roku dochádza k možnosti dostať sa bližšie k týmto svetom. Verili, že ten, kto zomrie na Veľkú noc, sa môže dostať priamo do raja, keďže ten je v tomto čase otvorený. Veľká noc je silne prepojená so starými, ešte predkresťanskými tradíciami. I napriek mnohým cirkevným zákazom a snahám, nedokázali predstavitelia kresťanstva vykoreniť pohanstvo.

S týmito sviatkami je spojené aj štyridsať-dňové pôstne obdobie. Tu vieme, že nedochádza iba k pôstu v jedle, ale ani svadba, zábava, či tomu podobné aktivity sa nesmeli konať. Nachádzame tu akýsi prejav pokory pred Pánom Bohom, ale taktiež prejav viery a silu v tomto období očisty.

Ponímanie veľkonočných sviatkov našimi predkami

Popolcová streda: oficiálne začína 40. deň pred Veľkou nocou. Z tohto výpočtu sú vyňaté nedele, takže v praxi Popolcová streda pripadá až na 47. deň pred Veľkonočnou nedeľou. Popolcová streda slúži ako pripomienka konečnosti života a vyznačuje sa teda pokáním. V katolíckej cirkvi je začiatkom prísneho pôstu.

Kvetnáta nedela: ešte starší názov pre ňu bol Nedela paliem. Počas tohto dňa sa ľudia v skorých ranných hodinách umývali v studenej vode, nakoľko verili, že im to prinesie zdravie a vezme so sebou všetky choroby. Na Kvetnú nedelu sa počas omše svätili vrbové prúty, ktoré si veriaci prinášali do kostola. Na celom Slovensku sa považovali za magické predmety a využívali sa nielen na ochranu proti zlým silám, ale aj proti búrke (kládli sa do obloka alebo hádzali do ohňa).

Zelený štvrtok: domácnosti by mali byť upratané, má vládnuť pokoj medzi ľuďmi. Aspoň jedno jedlo by malo byť zelenej farby. Väčšinou to boli jednoduché pokrmy zo žihľavy alebo neskôr i zo špenátu. Takže ak sa udržal pokoj a mier v jednom dni, naše bohatstvo v peňaženkách sa znásobilo. V okolí Nitry gazdiné štrngali kľúčmi a obchádzali gazdovstvo, aby vyhнали hlodavce. V okolí Bratislavy gazdovia kontrolovali polia a škodcov zahánali búchaním cepmi o zem. Na Kysuciach sa zvykli triasť stromy, aby narástlo viac ovocia. Na Zelený štvrtok sa prvýkrát vyhánal dobytok na pašu. Dobytok musel prekročiť horúce uhľiky a bol šibaný prútmi z vrby. Tiež sa naň uväzovali červené stuhy proti urieknutiu. Mladí chlapci takmer na celom Slovensku boli zvyknutí obchádzať všetky domy a sypať na prahy izieb mravce, ktoré symbolizovali hojnosť.

Veľký piatok: v tomto dni sa venujeme hlavne oddychu, pokoju a duchovnému rozvoju vlastnej osobnosti. Vyznačoval sa pôstom a veľkou striedanosťou. Varenie jedál zo zeleniny symbolicky zabezpečovalo dobrú úrodu. Varili sa pôstne zemiakové, kapustové, strukovinové jedlá a tiež cestoviny, dlhé makové rezance, šúľance bohato posypané makom, ktoré mali zabezpečiť rast obilia a bohatosť klasu. V tento deň sa nesmeli narábať so zemou, siať či orať, a to kvôli predstave o nepriaznivých silách. Naši predkovia verili, že sa počas noci zo Zeleného štvrtka na Veľký piatok stretávali strigy, ktoré sa kúpali v potoku či mútili maslo pod mostami. Čarovali, odoberali kravám mlieko a lámali konáre ovocných stromov. Aby bol dobytok pred nimi ochránený, zárubne stajní sa natierali cesnakom.

Biela sobota: dochádza k upratovaniu príbytkov, gazdiné pripravujú sviatočné pokrmy na celé sviatky, sú to veľa krát symbolické jedlá. Na Bielu sobotu sa konzumovala kyslá polievka z vývaru z údeného mäsa alebo kapustnica. Najstarším pokrmom Veľkej noci sú na celom území Slovenska vajíčka. Jedenie vajec malo chrániť pred vplyvmi zlých duchov a energií. Muži majú vhodný čas na siatie,

sadanie a práce vonku. Na Bielu sobotu dievky zisťovali, či sa vydajú takým spôsobom, že do chalupy doniesli drevené polienka, potom ich spočítali a ak im vyšiel párný počet, našli si do roka ženícha.

Veľkonočná nedeľa: je hlavne prvou nedeľou po splne mesiaca, ktorý nasleduje po jarnej rovnodennosti. V tento deň je zaužívané svätenie jedál. Jedlo sa prinášalo do kostola a po omši sa v príbytkoch konali slávnostné obedy. Po skončení sv. omše gazdiné s jedlom utekali domov, pretože tradícia hovorila, že čím skôr s jedlom do chalupy prídu, tým skôr budú zberať úrodu. Doma pri slávnostnom stole potom gazda rozdelil vajíčko rovnakým dielom medzi všetkých členov rodiny. Vajíčko bolo znakom plodnosti a obnovy života. Počas tejto nedele sa nesmela umývať hlava, lebo sa verilo, že toho, kto tak urobí, budú ľudia ohovárať.

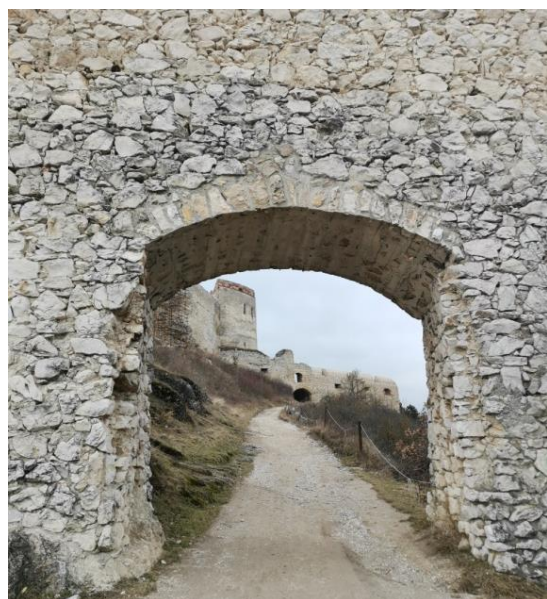

Veľkonočný pondelok: je dňom, bez ktorého si ani nevieme predstaviť tieto sviatky. Mladí chlapci chodia po dedine so šibákom či korbáčom šibať mladé dievčatá a oblievať ich studenou vodou, aby boli krásne a zdravé počas celého roka a odplašili tak od seba všetko staré a zlé. Veľká noc je čas, kedy sa obklopujeme typickými symbolmi a uctievať si zvyky našich predkov. Je to obdobie, v ktorom sa spájajú tradície rôznych smerov, pohanské spojené s mágiou, kresťanské spojené s Ježišom Kristom a práve v tom je čaro Veľkej noci.

Zaujalo ma pre vás

Nedávno som navštívila jeden podľa mňa najznámejší hrad na Slovensku, ktorý má zaujímavú históriu a zároveň s ním spojené rôzne legendy o slávnej grófke Alžbete Báthoryovej. V dnešnej dobe sa zrúcanina tohto hradu nachádza v Malých Karpatoch, medzi obcami Čachtice a Višňové. Príroda a okolie tohto hradu je naozaj krásne. Čachtický hrad má naozaj zaujímavú históriu a pre mňa ešte zaujímavejšie

legendy o krvavej grófke. Napíšeme si niečo o samotnom hrade a známej grófky, bez ktorej by tento hrad nebol taký známy. Výstavba Čachtického hradu začala v 1. polovici 13. storočia na obranu hranice Uhorska pred nepriateľmi. Hrad mal počas svojej histórie viacerých panovníkov. Kráľ Žigmund Luxemburský daroval v roku 1392 hrad Stiborovi zo Stiboríc za jeho verné zásluhy. Po Stiborovej smrti hrad vlastnil jeho syn Stibor do roku 1434. Vtedy došlo pravdepodobne k rozšíreniu hradu o nádvorie s gotickou kaplnkou, obkolesenie hradu múrmi s cimburím, ale aj hospodárskymi budovami a dielňami. V 1436 daroval kráľ panstvo Michalovi Orsagovi de Gut. Tento rod ho vlastnil až 130 rokov. V 2. polovici 15. storočia bol vybudovaný parkán, ktorý vyústil do predsunutej opevnenej bašty s delovými striedňami. Po smrti rodu Orsagovcov pripadol hrad aj panstvo kráľovi Maximiliánovi I. Ten ho dal v roku 1596 do zálohu Uršule Kanižajovej, vdove po Tomášovi Nádašdym. V roku 1602 odkúpil napokon panstvo jej syn František Nádašdy. Po jeho smrti ho zdedila jeho manželka Alžbeta Báthoryová. Po smrti Alžbety vznikli dedičské spory. V roku 1703 sa majiteľmi hradu stali členovia rodu Forgáčovcov a Berčéniovcov. Po dobytí vojskami F. Rákociho v roku 1708 začal hrad pustiť a nakoniec v roku 1799 vyhorel. V roku 1765 získali panstvo Erdődyovci, neskôr v roku 1855 Bruenerovci a napokon v roku 1887 Springerovci. Vystriedalo sa tu teda množstvo významných uhorských rodov. Zo stručnej prehliadky vlastníkov obce, panstva a hradu vidno, že sa tu vystriedalo množstvo významných uhorských rodov. Pričom svedectvá archeologických nálezov dokazujú, že Čachtický hradný kopec bol osídľovaný už v praveku. V súčasnosti je vlastníkom hradu Obec Čachtice. V rokoch 2012-2014 prebiehal projekt statického zabezpečenia veľkej časti hradu a po prvýkrát sa na hrade robil aj archeologický výskum. 20. júna 2014 bol hrad znovuotvorený pre návštevníkov.

Čachtický hrad sa preslávil vďaka Alžbete Báthoryovej. V 15-tich rokoch sa stala Báthoryová manželkou Františka Nádašdyho. Ten bol známy tým, že bol veľký vojvodca a bojovník. V bojoch sa preukazoval veľkou statočnosťou a odvahou. Alžbeta mala s Františkom 5 detí: Uršula a Andrej zomreli, ako novorodenci – zostala Anna, Katarína a Pavol. V tom čase bola Alžbeta považovaná za nesmierne inteligentnú ženu, pretože plynule hovorila najmenej tromi jazykmi. Taktiež vedela čítať a písať v maďarčine, latinčine, nemčine a gréčtine. Táto grófka vlastnila 32 hradov, a to nielen na území dnešného Slovenska, ale aj na území Maďarska, Rumunska a Rakúska. S menom Alžbeta Báthoryová sa spája mnoho legiend, ktoré sú plné krvi. Hovorí sa, že svoje slúžky týrala, kúpala sa v ich krvi. Týranie a vraždenie dievčat údajne vykonávala nepretržite v rokoch 1585 – 1610. Alžbeta dievčatá mučila a zabíjala, aby oslávila sviatky. Jedna z týchto osláv však znamenala koniec vraždenia. 29. decembra 1610 prišiel do Čachtíc bez ohlásenia Juraj Thurzo, ktorý ju prichytil priamo pri čine. Alžbeta a jej verní pomocníci boli po veľmi krátkom čase obvinení z mučenia a zabíjania dievčat. Alžbeta sa mohla stretávať s rodinou, kazateľmi a so ženou, ktorá jej nosila jedlo. Posledné dni strávila na Čachtickom hrade a zomrela 21. augusta 1614. Miesto jej posledného odpočinku nie je známe. Podľa údajov Drugetovcov ju pochovali 21. novembra 1614 v kostole, ale nejestvuje o tom žiadny fakt.

Teraz si napíšeme zaujímavé fakty, čo by mohli vyvrátiť údajné zločiny krvavej grófky. Grófka Báthoryová sa spomína v Guinessovej knihe rekordov ako vrahyňa s najvyšším počtom pripisovaných obetí – 650. Toto číslo však nie je nijak dokázateľné. Podľa výpočtov historikov z rôznych prameňov je skutočne preukázateľných len osem úmrtí na grófkynom dvore. Nemuselo však ísť len o jej pričinenie. V tom čase bolo bežné, že panovníci týrali svojich sluhov. Bola to krutá doba, fyzické tresty boli na dennom poriadku. Taktiež sa vykonávali rôzne pokusy o liečbu chorôb, ktoré často nedopadli dobre. Počas vyšetrovania tohto prípadu vypovedalo okolo 300 svedkov a aj keď sa výpovede opakovali, ani v jednej z nich sa nenachádzali relevantné dôkazy, o ktoré by sa tieto legendy mohli oprieť a stať sa tak preukázateľnými. Azda najväčším obvinením a najčastejšie stváraným obrazom je kúpanie grófky v krvi mladých panien. Ani tu sa však lekári s legendami nezhodli. Z lekárskeho hľadiska totiž nie je možné kúpať sa v nezriedenej krvi. Ak sa krv neupravuje či nekonzervuje, po 14 minútach sa začne zrúčať a do dvoch hodín rozkladať. Podľa jednej zo známych legiend bola Báthoryčka zamurovaná do jednej z miestností svojho hradu. Pravdou však zostáva, že s grófkou sa nikdy nekonal riadny súdny proces, rozsudok padol z úst Juraja Turza a grófka zostala až do svojej smrti uväznená vo svojom sídle.

Naše tvorivé dielničky

Klienti z pavilónu DAT2 – muži, majú šikovné ruky a radi sa venujú pracovným zručnostiam.

So záujmom chodia do tvorivých dielničiek do pavilónu B, kde sa stretávajú aj s klientmi z iných oddelení a spoločne si pomáhajú a radi pri montovaní kusov IKEA nábytku.

Nie vždy sa im podarí správne poskladať nábytok na prvý pokus a to hlavne vtedy, keď sa presne neriadia predloženým návodom a vynechajú nejaký medzikrok, tak to musia rozobrať a začať skladať znova. Vôbec im to však nevadí a nerobia si z toho ťažkú hlavu, lebo však človek sa učí na vlastných chybách a majú o to väčšiu radosť, keď sa im to nakoniec podarí zložiť správne a zožnú potlesk a pochvalu od ostatných klientov.

.....

Zimné obdobie sa v pavilóne C viedlo v dobrej nálade. S klientmi sme mali rôzne skupinové aktivity, ktoré sme prispôbili danému obdobiu. Pre vtáčiky sme vyrobili krmítko, ktoré sme rozniesli po areály DJŽ .

Takto si tu žijeme!

Pečieme

Na poobedňajšie posedenie pri čaji nesmie chýbať niečo na zahryznutie.

Škoricové slimáky

Buchtíčky plnené slivkovým lekvárom

Valentínske srdiečka z lístového cesta

Šišky

udialo sa

Poobedné posedenie s čajom si získalo srdce mnohých klientov. Čaj si vychutnávame v príjemnej spoločnosti. Čajík z nádherných čajových súprav chutí najlepšie.

Valentínske posedenie

Fašiangové posedenie

Tanečná rozcvička

Cvičíme

Cvičenie je veľmi dôležité pre udržanie zdravia a pohyblivosti . Aby sa nám lepšie hýbalo pri cvičení máme zapnutú hudbu . Naše Tanečné rozcvičky sa nám tak rozrástli , že sa museli vytvoriť dve cvičiace skupinky.

Trénujeme pozornosť a pamäť

Máme radi Novinky a preto sme aj našu pravidelnú kavičkareň trošku oživilí vedomosťami. Okrem obľúbeného BINGA počas kavičkovania sme spoločne hľadali slová na písmenko "D". Novinka mala veľký úspech a už teraz sa klienti tešia na ďalšie písmenko.

Dopoludnie s dobrovoľníkmi

Posledný februárový piatok nás navštívili dobrovoľníčky, ktoré si vytvorili jednotlivé skupinky. Spoločne potrénovali s nami pamäť, zahráli si s nami spoločenské hry a aj sa s nami porozprávali a tak nám spríjemnili deň.

pripravila: Eva Vaculčíková, inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Počas fašiangového obdobia sme s klientmi v pavilóne C vyrábali karnevalové masky, ktoré si dali aj na maškarný ples. Maškarný ples sa niesol v duchu posedenia s hudbou a občerstvením, pri ktorom boli všetci klienti vo svojej karnevalovej maske.

Na sv. Valentína sme klientov milo prekvapili s čokoládovým fondue a jahodami. Niektorí klienti si pochutnávali na fondue prvý krát. Bol to pre nich príjemný zážitok s úžasnou chuťou.

Vo februári mala s našimi klientmi aktivitu aj dobrovoľníčka Anka, ktorá navštevuje klientov raz mesačne. Aktivita bola zameraná na tréning pamäti a spomínanie.

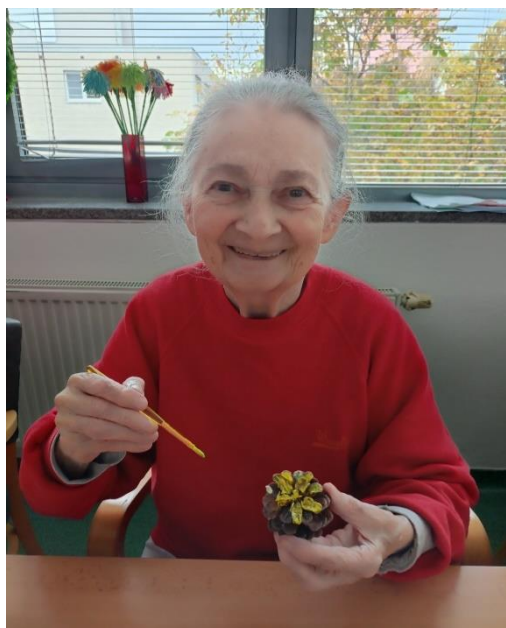

Chuť, čuch, sluch a hmat sme si počas zimného obdobia s klientmi pretrénovali aj na aktivite zmyslové vnímanie. Vy viete, aký zmysel majú pre človeka tieto zmysly?

udialo sa

Denné aktivity v pavilóne DAT

tvorivé dielničky

podpora v záujmových aktivitách , ale i zaujímavé prednášky

udialo sa

oblúbený spevokol

stretnutia na Bohoslužbách

predstavujeme vám . . .

Z nášho kolektívu vám predstavujeme zamestnancov, ktorí nechali nazrieť do svojho profesijného a súkromného života.

DNES Eva Vaculčíková – inštruktorka sociálnej rehabilitácie v pavilóne B

Volám sa Eva Vaculčíková a pochádzam z Bratislavy. Pracujem v pavilóne B. od mája 2021. Moja kancelária je najväčšia zo všetkých. Sú to tvorivé dielne, kde sa niekedy aj strácam, nájde sa u mňa všetko možné. Ak ktokoľvek čokoľvek potrebuje, vie kam ísť. Za mnou. Všetci vedia, že u mňa sú dvere otvorené dokorán počas celej mojej pracovnej doby. Teda pokiaľ práve nepripravujem zmenu interiéru podľa ročného obdobia poprípade nejakú spoločnú aktivitu .

Voľný čas rada trávim v záhrade, od jari až do neskorej jesene. No taktiež rada spoznávam aj nové miesta zo sedadla spolujazdca motorky. S mojím manželom sme spoznali mnoho krásnych miest nielen na Slovensku, ale aj v susedných štátoch. Mám rada - leto teplo, slniečko, vodu, dobrú hudbu. Medzi moje najväčšie záľuby patrí práca v záhradke, varenie, pečenie, tvorenie.

Vyštudovala som SOU-odevné s maturitou, odbor operátor odevnej výroby. Už počas štúdia som sršala kreativitou a myšlienkou robiť veci originálnymi. Veľmi ma bavilo vymýšľať a tvoriť čo ma sprevádza dodnes.

Zúčastnila som sa mnohých súťaží ako Trenčín mesto módy, Mladý módný tvorca a iných rôznych dizajnerských súťaží. Vyhrávala som súťaž za súťažou, organizovala som si vlastné módne prehliadky. Žila som si taký malý módný svet. Až do obdobia, kým som sa prvý krát stala mamou, čo bolo pred 26 rokmi. Počas materskej dovolenky som sa začala vzdelávať v účtovníctve a za pomoci rodiny som si vytvorila spoločnosť na podnikanie s vedením účtovníctva, miezd a personalistiky. Zakladala som nové spoločnosti zahraničným záujemcom o podnikanie na Slovensku. Neskôr som načrela do gastronómie, ktorá mi prirástla k srdcu, kde som pôsobila 15 rokov. No počas Covid pandémie som ukončila svoje dlhoročné podnikanie v gastronómii a uchádzala sa o pracovnú pozíciu v Domove jesene života. Nevedela som si predstaviť ako zapadnem do tohto kolosu - veľkého kolektívu s novými pravidlami , zásadami a podmienkami. Myslím, že sa mi to podarilo.

Môžem skonštatovať, že za môj životný polčas som sa veľa naučila, nabrala skúsenosti a informácie. Ale netreba zaspáť na vavrínoch a treba aj naďalej na sebe pracovať.

pripravila: Eva Vaculčíková

NOVÍ KLIENTI, ktorí medzi nás prišli: december – január - február

pani Albína
pani Helena
pani Zlatica

pán Ján
pani Alžbeta
pani Edita

pani Matilda
pán Pavol
pani Dária

pani Anna
pán Pavel

pani Edita
pani Jana

Vitajte medzi nami !

NAŠI OSLÁVENCI: marec – apríl – máj

p. Miloslava Č.
p. Jozef J.
p. Eva F.
p. Helena R.
p. Alojz Š.
p. Jana Š.
p. Dária R.
p. Viera R.
p. Judita K.

p. Helena T.
p. Mária M.
p. Edita B.
p. Margita M.
p. Jozef H.
p. Zlatica M.
p. Matilda P.
p. Mária L.
p. Helena J.

p. Olga W.
p. Božena O.
p. Emil H.
p. Anna B.
p. Rudolf F..
p. Jirí O.
p. Ján M.
p. Peter K.

p. Mária P.
p. František J.
p. Marta M.
p. Jozef B.
p. Genovéva P.
p. Pavol P.
p. Viola V.
p. Mária H.

p. Beata R.
p. Marta U.
p. Ladislav B.
p. Darina M.
p. Ľudmila F.
p. Alojz J.
p. Júlia Č.
p. Albína L.

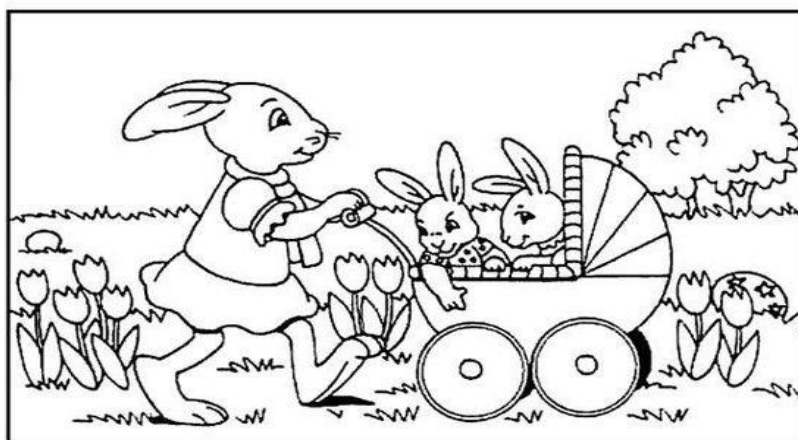
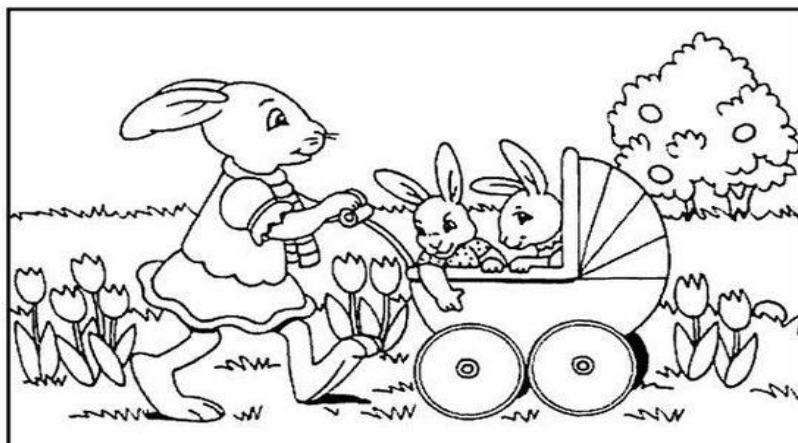
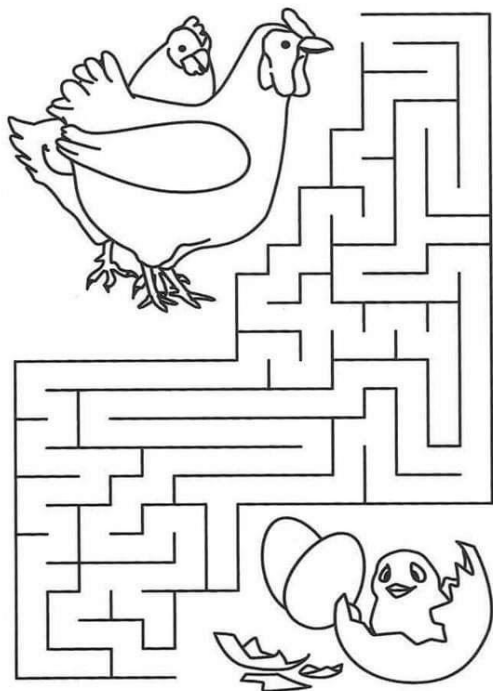
Srdečne blahoželáme !

.....

A čo pre Vás pripravujeme? marec – apríl – máj

- Prednáška na tému komunikácia a reč
- Brigáda v areáli DJŽ
- MDŽ – rozdávanie kvetov ženám
- Športové aktivity (kolky, basketbal na nízky kôš, loptové hry)
- Veľkonočné pečenie
- Sadenie kvetov, mobilné záhradky
- Veľkonočné spovedanie
- Kávičkáreň
- Čaj o druhej
- Spomienkové posedenia
- Hudobno-pohybová aktivita
- Kultúrne vystúpenie
- Šikovné ruky – v tvorivých dielničkách
- Pamäťové hry
- Počúvanie hudby
- Relaxačné cvičenie
- Čítanie poviedok
- Nácvik jemnej motoriky
- Filmové premietanie
- Spoločenské hry (karty, bingo, človeče nehnevaj sa!, šach)
- Duchovné aktivity
- Stavanie mája
- Kognitívne aktivity

. Nájdí rozdiely

Ja netvrdím, že nemáš pravdu, drahá. Len vravím, že si inej mienky, než lexikón!

Príde Peter do šenku a hovorí kamarátom:

- Tak, moja stará to už má za sebou!
- Naozaj? - čudujú sa kamaráti. A aké boli jej posledné slová?
- Povedala mi, že do šenku pôjdem iba cez jej mŕtvolu.

.....

Počas prednášky hovorí profesor študentovi:

- Okamžite zobudte svojho kolegu!
- Prečo ja? Veď vy ste ho uspali!

-
- Dobré ránečko, ako ste sa dnes vyspal?
 - Dobre, poležiačky.

OSEMSMEROVKA

Odpoved':

M	Z	S	B	K	Y	S	A	K	N	S	L	N	Y	L	H	K
A	U	N	U	O	N	I	Y	E	Á	E	M	J	A	E	A	S
E	Ú	R	S	R	O	Á	Č	T	K	R	R	N	A	T	S	E
Ť	T	O	T	E	P	U	T	C	R	K	K	E	Ó	S	C	T
S	Y	E	A	N	S	U	K	K	O	O	V	D	T	I	O	O
R	L	Á	I	E	E	L	T	E	O	T	A	V	Ž	E	N	D
Z	I	A	I	S	E	C	E	S	T	A	V	Y	E	B	K	A
Ú	R	S	M	A	B	O	L	Z	O	I	L	O	L	P	N	C
A	M	A	B	A	L	A	E	O	I	P	K	A	R	M	E	L
K	E	I	D	I	V	N	S	B	N	N	N	E	Y	S	I	E
O	B	A	V	A	I	O	O	R	E	A	A	H	T	E	R	K
S	B	Y	S	T	R	I	N	A	A	A	V	Á	K	A	E	Á
Ť	CH	K	U	P	O	L	Y	Z	U	K	R	Y	H	Y	P	R

Legenda: AKOŠŤ, ALABAMA, ANIÓN,
AORTY, BASRA, BLANA, BUSTA, BYSTRINA,
CENTRUM, CESTÁR, CLONA, ETIKETA,
HYMNA, KARMEL, KATÓDA, KÁVA, KOALA,
KORENE, KRYHY, KUPOLY, KYSAK, LANKO,
LEKÁR, LIEKY, LYŽICE, MRKVA, OBAVA,
OBRAZ, OCTAN, OKRES, OKTÁN, OLIVY,
ORKÁN, OSLAVA, OTVOR, PERIE, PIATOK,
POSTUP, PROSO, PRUS, SECESIA, SIETE,
SLAMA, SLEZINA, SPONY, STAVY, STRUK,
TELESO, VIDIEK, ZENIT, ZLOBA, ZRADA.

Tajničku osemšmerovky tvorí **40** nevyškrtaných
písmen.
Autor: Marek Pataky